

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-21-159191
Nummer: DOC-21-411119
Datum: 30-6-2021
Steller: College
Onderwerp: Regiorapport vervolgtoezicht kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd

Ter informatie

Kennis nemen van:

Het regiorapport vervolgtoezicht kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd, opgesteld door de inspectie Gezondheid en Jeugd.

Aanleiding

In november 2019 is het inspectierapport kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd gepubliceerd. De inspectie concludeerden toen dat jeugdigen met een jeugdbeschermingsmaatregel te lang moeten wachten op een vaste jeugdbeschermer en/of passende jeugdhulp. Er zijn account houdende gemeenten aangewezen om te sturen op bovenregionale samenwerking van gemeenten per Gecertificeerde Instelling. Op basis van dit rapport van de Inspectie hebben de regio's Noord Holland en Amsterdam gezamenlijk met de betrokken Gecertificeerde Instellingen verbeterplannen opgesteld. Bij de voortgangsrapportage van oktober 2020 bleek dat een doorbraakmethode nodig was om de wachtende jeugdigen per regio te helpen aan passende jeugdhulp. Vervolgens heeft de Inspectie in februari en maart 2020 vervolgonderzoek gedaan en een praktijktoets uitgezet of kinderen tijdig een jeugdbeschermer, gedragen koers en passende hulp hebben. De praktijktoets bestond uit dossieronderzoek en interviews met medewerkers uit de Jeugdbescherming in de verschillende regio's.

De inspectie concludeert op basis van dit praktijkonderzoek dat de wachtlijstproblematiek ondanks de doorbraakaanpak nog niet voldoende is opgelost. De inspectie heeft niet de bevoegdheid om aanwijzingen op te leggen aan de regio's, maar zullen de komende zes maanden afspraken maken om de geconstateerde problemen aan te pakken. De Inspectie noemt dit verscherpt toezicht.

Kernboodschap

Wat heeft de inspectie geconcludeerd voor de jeugdbeschermingsregio's Amsterdam en Noord-Holland?

- In de regio Noord Holland ontbreekt het aan effectieve (bovenregionale) samenwerking die nodig is voor een kwantitatief en kwalitatief toereikend passend specialistisch hulpaanbod voor kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel.
- In een aantal gemeenten in de regio Noord Holland is het proces om te komen tot passende hulp voor jeugdigen met een maatregel zodanig gecompliceerd dat dit de tijdige inzet van passende hulp vertraagt.
- De inspecties stellen vast dat een aantal gemeenten niet zonder meer vertrouwt op de professionaliteit van de GI (Jeugdbescherming) bij de uitvoering van de wettelijke taken.

Wat heeft de inspectie geconcludeerd voor de jeugdbeschermingsregio Westfriesland?

- In het rapport wordt door de inspectie expliciet aangegeven dat het Resultaat Gestuurd Werken (RGW) belemmerend werkt voor het inzetten van tijdige en passende jeugdhulp. Het beeld is dat

jeugdhulpaanbieders betaald krijgen wanneer de jeugdbeschermer het met de gemeente eens is over het te behalen resultaat.

Aanbevelingen vanuit de inspectie voor gemeenten:

- Maak mogelijk dat de Gecertificeerde Instelling (GI) de noodzakelijk geachte hulp zonder vertraging kan inzetten.
- Zorg voor een redelijk alternatief voordat de bestaande specialistische residentiële hulp wordt afgebouwd.
- Zorg in elke regio voor een operationeel expertteam.

Aanbevelingen vanuit de inspectie voor Gecertificeerde Instellingen:

- Overleg tijdig met de daartoe aangewezen inhoudelijk deskundige van de gemeente over de beschikbaarheid en de mogelijkheden om de noodzakelijke hulp in te zetten.
- Schaal tijdig op naar het expertteam indien de passende hulp niet tijdig beschikbaar blijkt.

Aanbevelingen vanuit de inspectie voor de jeugdhulpregio's, Gecertificeerde Instellingen, zorgaanbieders en lokale teams gezamenlijk:

- Overleg tijdig met de daartoe aangewezen inhoudelijk deskundige van de gemeente over de beschikbaarheid en de mogelijkheden om de noodzakelijke hulp in te zetten.
- Schaal tijdig op naar het expertteam indien de passende hulp niet tijdig beschikbaar blijkt.

In West Friesland is de doorbraakmethode voortvarend opgepakt. Voor jeugdigen (met een maatregel) die langer dan drie maanden moesten wachten op passende hulp zijn maatwerkoplossingen gezocht. Tegelijkertijd bleek uit onze monitoring dat de wachtlijsten door de nieuwe instroom niet korter werden. Om die reden zijn extra acties ingezet zoals een periodieke regionale monitoring met Gecertificeerde Instellingen en het invoeren van een Vierhoeksoverleg met de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, de lokale gebiedsteams en de Gecertificeerde Instellingen gericht op het verbeteren van de samenwerking. Voor wachtlijstproblemen worden in dit overleg gezamenlijk oplossingen gezocht. Op termijn zullen ook jeugdhulpaanbieders aansluiten zodat een lerend netwerk van professionals wordt ontwikkeld. Tenslotte wordt onderzocht of een beschikbaarheidsapplicatie kan worden ingevoerd. Deze applicatie geeft inzicht in de wachtlijsten bij de jeugdhulpaanbieders. Hierdoor zal snel inzichtelijk zijn welke jeugdhulpaanbieder ruimte heeft om hulp te verlenen.

In het rapport wordt door de inspectie expliciet aangegeven dat het Resultaat Gestuurd Werken in Westfriesland belemmerend werkt voor het inzetten van tijdige en passende jeugdhulp. Het beeld is dat jeugdhulpaanbieders starten met hulpverlening wanneer de jeugdbeschermer het met de gemeenten eens is over het in te zetten arrangement. Dit kost in sommige situaties veel tijd, waardoor hulpverlening niet tijdig gestart kan worden. We vertrouwen erop dat de regionale gesprekken die we regelmatig voeren met lokale teams en jeugdhulpaanbieders om de afspraken en de wijze waarop Resultaat Gestuurd Werken wordt uitgevoerd, te bespreken en ontstane knelpunten oplossen, tot een effectieve en gedragen werkwijze in de praktijk leiden.

Consequenties

De inspectie geven de regio's de opdracht om gezamenlijk met betrokken partijen te werken aan een plan van aanpak dat op korte termijn zal leiden tot een kwantitatief en kwalitatief toereikend passend specialistisch jeugdhulpaanbod voor jeugdigen met een maatregel. Deze opdracht sluit aan bij de

bovenregionale samenwerking rond een “thuis voor Noordje” waarin afspraken gemaakt worden over het bovenregionaal aanbod van jeugdzorg plus en jeugdhulp met verblijf

Communicatie

De inspectie heeft de regio's in Noord-Holland gevraagd uiterlijk 30 juni een bestuurlijke reactie te geven. De regio's hebben op Noord-Holland niveau gezamenlijk een reactie opgesteld (deze reactie is bijgevoegd als bijlage). In deze brief erkennen de regio's het probleem en wordt het belang van gezamenlijk optrekken en transparantie benadrukt. Er wordt ook aangegeven dat het rapport geen recht doet aan de ontwikkelingen en inzet die al gepleegd is, en ingegaan op de wijze waarop de inspectie gemeenten aanspreekt. Tenslotte wordt in de brief op hoofdlijnen aangegeven waar gemeenten gezamenlijk op willen gaan sturen.

Westfriesland zal na publicatie van het rapport nog een aparte brief sturen om de conclusie die gedaan is over het Resultaat Gestuurde Werken van een tegenreactie te voorzien.

Vervolg

Er moeten nog afspraken worden gemaakt voor het vervolgtoezicht traject. De verwachting is dat de Inspecties opdrachten aan de regio zullen verstrekken en de voortgang van de uitvoering van deze afspraken zullen monitoren.

In het eerste kwartaal van 2022 zullen wij de raad opnieuw informeren over de opbrengsten van het vervolgtraject.

Bijlagen

- Landelijk rapport kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd 2021
- Regiorapport vervolgtoezicht kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd
- Bestuurlijke reactie regio's Noord-Holland